

Uredništvo se dopisima... Reklamacija

NAŠA SLOGA

Godina XXVIII... Uredništvo i ad-instracija nalazi se u Via Fazzato br. 14.

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari. Nar. posl.

Resolucija

prilivačena na sastanku sveslovenskih i istarsko-hrvatskih zastupnika... II. posebice obzirom na Trst sa okolnicom

1. da se nrede u gradu Trstu i u okolici pučke škole tako, da se slovenska djeca podučavaju u svojem materinskom slovenskom jeziku;

jezik i duhu, te nenamješćuju medja hrvatske vjernike svedenici talijanske narodnosti... 1. da se nrede u gradu Trstu i u okolici pučke škole tako, da se slovenska djeca podučavaju u svojem materinskom slovenskom jeziku;

Obćinsko zastupstvo u Buzetu.

Ovo zastupstvo imalo je na 20 proš. m. svoju posljednju sjednicu. Sastavljeno od jednako mišlećih ljudi, od muzeva zauzeli za obće dobro, moglo je u ovih trih godinah razviti onoliko djelatnosti, koliko je u današnjih prilikah moguće bilo.

Sa današnjim vijećanjem zaključili smo naš trogodišnji rad kako zastupnici. Na koncu svoje uprave dobar gospodar počeo račun, da vidi je li bio na škodi ili na dobitku. Vriedno je, da se i mi ogledamo nazad, te da vidimo, što smo uradili, je li možemo biti svojim radom zadovoljni i jeli možemo puk, koji nas je odabrao, mirnom dušom povratiti danu nam znanost.

te pripomodi kakova traga i koristi svima. Sliedeća godina je bila malo bolja od prve, te smo izmollili od vlade u istu svrhu opet pripomodi od for. 2500.

Tako za utišanje nevolja izmollili smo od vlade svega skupa for. 10.500 pripomodi. Nije se sa ovim sve zadovoljilo, pače malo njih se zadovoljilo, ali pomoglo se mnogim.

U Dvorih se napravilo vodovod dovedši u selo živu vodu udaljenu do 300 metara i izvrinuo u nepristupnom mjestu. Pri tom se potrošilo u gotovini for. 1500, a robotom onih marljivih i požrtvovnih seljana privredilo se najmanje for. 1900.

U Brgudcu se je s temelja preuređio i proširio bunar žive vode. Potrošilo se for. 2585-95. Vlada nas je pomogla sa for. 600, a pokrajina sa for. 200.

U Račojvasi se uredio vodovod, kojim se dovela u selo živa voda udaljena do 350 metara. Djelo još nije kolandirano, ali proračunano je bilo na for. 1800.

U svih trih ovih selih priredilo se i posebno napajalište sa blago i perilište. Ove tri radnje nadmašuju kud i kamo vodovod za Buzet, kakovim se ne mogu ponositi mnogo veći gradovi i varoši, nego li je ovaj. Dovelu se u grad voda od daljine od tri kilometra.

PODLISTAK. Istarski razgovori.

Preporučeni na razmišljanje svim Istranom, a ponajpače prodancem i njihovim drugovom.

(Ive je izučio mnogo škola i mnogo svijeta vidio, a Mate je priprost, ali za to bistar.)

III. Što su to Slaveni, pak Hrvati? (Nastavak.)

Ive: Mi priznajemo, da smo Istrani, ali Istrani samo po zemlji, po pokrajini u kojoj smo se rodili. Tako je i onaj, koji se je u Dalmaciji rodio Dalmatinac, Crnogorci, Crnogorac, Slavonci Slavonac, Bo-vni, Bosanac, i. t. d. ali smo svi skupa opet po narodnosti Hrvati, a ne ni Istrani, ni Dalmatinci, ni Crnogorci itd.

Mate: K-temu još, kad ki reče, da je Istran, se ne zna: je Talijan al Hrvat, zač ima va Istroj i Talijani i Hrvati.

je Čeh iz Moravske, ili moravski Čeh, a ne će reći da je Moravec, jer takve narodnosti ni jezika nema.

Mate: Ja mi-dim zopet, da i on, ki se gore va Galicije rodio, ne reče, da je Galičan, neg reče da je Poljak iz Galicije, zač nima na svete galičkega naroda, nego je to poljski.

Ive: Pitajte opet koga iz sjevernoga Tirola, što je on, pak će Vam reći, da je on tirolski Niemac, to će reći, da je po narodnosti Niemac, a da su je rodio u zemlji Tiroleskoj. Ako bište pak koga iz sjeverne Štajerske pitali, što je on, odgovorit će Vam, da je Niemac, ili štajerski Niemac, a ne će reći, da je Štajerac. Ako pak to reče, to misli po tom samo, da se je u štajerskoj rodio, a narodnosti, da je njemačke.

Kako dakle ne smiju reći ljudi iz Moravske, Galicije, Tirolske i Štajerske, da su moravac, galičke, tirolske i štajerske narodnosti, bilo bi to bedasto i od nas, da rečemo, da smo „istrjanske“ narodnosti, jer takve narodnosti na svijetu nema.

Mate: Tako mi duše, to je i istina! Zač ako ja rečem, da sam istrjanske narodnosti, ne će nijedan, znat, da se pod tom istrjanskom narodnošću ra-

zumeva, da li sam naime Talijan al Hrvat, zač oba bivaju va Istroj.

Pa to ne valja reć, barem kako se mojoj glave čini, i za to, zač onup bi i oni okolo Trsta i va njem, mogli s istem pravom reć, da su tršćanskoga naroda, pak se opet ne bi znalo, su to Talijani, al Slovenici. Tako bi jednako i va Goricko i Gradiskoj mogli reć, da su gorickoga naroda, pak se ne bi onup znalo su ti ljudi gorickoga naroda: Furjani al Slovenici.

Ive: Vidiš ti našega Mata, kako dobro i pametno govori, vidi se, da je bistra glava.

Kad bi tako ljudi govorili, da su istarskoga, tršćanskoga, gorickoga i. t. d. naroda, onda bi svaka zemlja ili provincija dobila svoj narod, a tih bi bilo mnogo i mnogo, a ima ih i tako bez toga i danas još previše. Onda bi n. pr. na mjesto njemačkoga naroda, ki se prostire po Njemačkoj i jednom dielu Austrije, dobili čuda malih narodčića, naime svaka pokrajina dobila bi svoj narod. A kako bi to upravo ludo i bedasto, bilo, može svaki pametan čovjek već iz toga vidjet.

Mate: Ja po sveteoga! Mane se čini, da još i tako ima čuda narodi na svete,

a koliko kako bimo jih dobili noveh, kad bimo tako na vetar govorili i stvarali novi narodi.

Ive: Zapamtite to Mate dobro, a onda kažite to i drugim, da se nikad još nije ravnal narod po zemlji, al provinciji, nego samo po jeziku.

Mate: Ja se pak čudim našim ljudem, kako se daju peljat za nos od onih pul Matulj.

Ive: Neki znaju, da ih peljaju za nos, al se ito drže, kako da vjeruju u to, a tu za to, jer se boje kakvih zapeljanih susjed. Neki opet čine se, kao da vjeruju, samo da i druge zapeljaju, a to sve samo za to, jer su za to dobro plaćeni. Ima pak i takovih, koji im slipepo vjeruju, a to za to, jer ne znaju svojom glavom mislit.

Mate: Istina je, istina! Naš je čovek dobar, očit i istinit. Kako on vavek svakemu istinu pove va obraz, misli, da tako i drugi delaju. Ja, al temu je malo drugačije. Brižan on misli, da ako je on pošten, da su i svi drugi. Al će ti se dat!

Ive: Mate moj dragi, naši ljudi imaju taj grad „moj“, da, radje vjeruju tuđem ljudem i kakvim dotapuhom, nego svojim poštenim i dobrim ljudem. (Još će toga bit.)

for. 8500 t. j. 50% a pokrajina od for. 1000.

Bilo se zaključilo preurediti bunar u Humu i postiglo se bilo od vlade doznaku od for. 100, a od pokrajine for. 50 — ukupno for. 150, na koliko ja uprav bio proračunan potrošak, ali oni u Humu odbili su to sve izlika, da će potražiti vodu u boljem mjestu. To se obistinilo ona stara rečenica da je „bolji neprijatelj od „dobra“ prijatelja, te Humljani još i danas piju vodu iz bunara, gdje se žabe legu!

Danas se je zaključila radnja vodovoda i napajalšta u Strani sa proračunanim troškom od for. 1450. Vlada je i ovdje obedala for. 600 podpore, a možemo računati, da će nam i pokrajina pritići u pomoć.

Izvedenje tog djela prepustano budućem občinskom zastupstvu. Ovo će trebati da uredi još i bunar u Račicah i šternu u Velom Mlunu, za koje radnje smo izmollili od vlade, da nam po svojem mjerniku priredi shodnje nacrti i proračune.

Do sada su u našoj občini obiskrbljeni uređenimi zleucni, bunari i vodovodi sela: Dvorci, Zlatica, Rakitovac, Brest, Klenovšćak, Račjavac, Podgora, Lanišće, Bradec, Draguč, Štrped, Sv. Martin i grad Buzeta. Buduća zastupstva skrbiti će, da se taj broj znatno pomnoži i da ne bude ni sela, ni zaselak bez zdrave vode!

Uz dobru pitku vodu najpoželjitiji su za kmeta dobri putevi, pa smo mi i tu vršili svoju dužnost.

Sa robotami po zakonu odmjernimi uredili smo puteve u Svih Svetih, u Malom Mlunu i u Vrhu. Sa radnjom občinskih dužnika na račun interesa uredili smo puteve u Crnici, po buzetšćini u Štrpedu, u Sv. Martinu i u Sv. Ivanu. Nadalje uredio se put od Saleža preko Ratina i u Kosorigi. I drugdje se nastojalo uzdržati puteve u povoljnom stanju.

Hajela se je preći na uređenje svih puteva po nekom planu i u tu svrha glasovalo namet od 10% u cijeloj mjestnoj občini, ali dotični zaključak bio je usljed atoka ukaući od pokrajinskoga odbora, jer da nije bilo odlučeno ni gdje i koliko se ima trošiti, niti da su priredjeni nacrti i troškovnici.

Bi o bi se nastojalo, da se prokuri i popravu kornik od Kravčića preko Šančica, Meričić i Sv. Duh na carsku cestu, kao Područica, čim bi se više prikrajito za stavice ure put onim, koji idu od buzetškog stanice u Crnici, Sočergu, Salež, Movaž, Smakven, Pregaru, Gradinje i Topolovac i z. Krasu u Kopar i obratno, ali se nije učinilo ništa i to ne našom krivnjom. Nacrt je pripravljen već godinu 1893 po zemaljskom mjerniku G. Krlžmančić, a točnije je, da se je izveli privatnuzemljica, što će se tim zauzeti, i da je se precizni. U tu svrhu, i da pregleda gotov nacrt na licu utv staj, došao je ovamo u marnu i aprila 1895 zemaljski pristav G. Ivančić mjerio je desetak dana. Čekalo se dvije godine, da nam se pošlje njegov operat, za kojega se načelniku reklo, da je gotov, pa nam se prošloga mjesca odgovorilo, da skrbimo sami za one izvaje i za pr. cjevan, jer da je — pristav izstupio iz službe pokrajine! — Biti će skrb novoga zastupstva, da izvidi, jer je nama u ovo nekolicu mjeseci, gdje smo imali toliko raznih važnih poslova, nedostajalo za to vremena.

Pa bude bolje sveza među postanom Počekaj i medju gradom, bilo je dobilo dozvolu za postavu telefona, ali jer se bio trošak znatan, jer se imalo drugih mnogo važnijih potreba, a sredstava malo, i jer grad nije za to pokazao osobita zanimanja, moralo se od toga odstatiti.

Mj-sto toga se izprosilu od c. k. razmateljavatja pošta i brzogaja uvedenje ruralne pošte. Tri puta na tjeđan buduju dva postanska teklida sela Štrped Crnica, Movaž, Sočerga i Pregara s jedne strane a Sv. Martin, Sv. Ivan, Sv. Donat, Vrh i Rancez s druge strane. Opetovanimi molbami postigli smo, da se izpostavi postarški uređ u Lanišću. To zovostavljenje mora po obećanju slijediti još ove godine.

Stavrednici občine Hum želili su odavna, da se uredi željeznička stanica u Buraju, između Borata i Lupoglava. Željezničko ravateljstvo je na naše molbe pristalo, ako občina preuzme na sebe trošak od for. 2320. Zastupstvo je u tom posleđu stvorilo svoj zaključak*) još u sjednici 26. marca 1896, ali jer je bio trošak preveliki, a občina siromašna, molilo se zemaljski od or, da pošto se radi o stvari obće

*) Naknadno zaključilo, da je zemaljski odbor učinuo ovaj zaključak občinskoga zastupstva, jer bi trošak stanice u Buraju bio preveliki jer za toga bi trebalo skrbiti i za popravak puteva do stanice, što bi također moglo stajati i jer za Hum je i ovako dosta providjeno sa željezničkim stanicom u Roča. Op. pisca.

koristi, prikoči občini u pomoć sa prilikom podporom. To se molilo dne 7. maja 1896, ali još ni rješitba nije došlo.

Usljed lajstkih velikih kisa prodrla je voda nasip kod mosta Sv. Ulrika, te se razlila po njivah i livadah, tako da se nije moglo iz Buzeta u občini Sv. Sveli ako ne na ledjkih čovjeka prevozaca, a je bila i kotarska cesta kod mosta svaz pod vodom, nje se moglo ni sa vozom preko. Iza usmenog i pismenog moljanja kod zemaljskog odbora i kod vlade, primilo se od ove pripomoć od 2000 for., kojimi se je uzpostavio nasip, proširila i očištila se rieka Mirna u daljini od 4—500 metara. Sada čekamo već četiri mjeseca da novi cestovni odbor popravi voljno razvedajući cestu, kojom je težko i pogibeljno prolaziti sa vozovi.

Od nišego godina je visilo uređenje posjeda občinskoga tla u Račicah i u Vrhu. Danas je to već uređeno i stvar. Ono u Račicah je bez velika troška: uknjiženo već sve na ime dotičnih vlastitika, a za ono u Vrhu slobodno je, da to uredi svaki pojedini vlastnik, ako na volji čekati, da se to sa nezatnim troškom uredi onako, kako se je uređilo za Račice.

U Pregaru, gdje razdioba občinskoga tla visi već preko dvadeset godina, gdje se se kod prve nedovršene diobe počinile velike nepodobnosti i nepravice, danas se usljed naših zaključaka i uputa provadja pravećnja dioba, a na budućem zastupstvu će biti, da to konačno uredi.

Na njemu će biti također da dovrši diobu u odlomku Smokvici prevećbom gradovne uknjižbe na ime pojedinačno občina prema današnjem posjedu. To bi bili mi više odavna uređili, kad bi se bilo c. k. kotarsko poglavarstvo požurilo, da nam riješi zadnji spis u tom pogledu, spis koji čeka već čitavih deset mjesaca svoju rješitbu, premda smo to nekoliko puta pozvali, pa jednom i kroz c. k. namjestništvo.

Buduće zastupstvo morati će također provesti diobu občinskog tla u Trebežah i Butarih, koju smo mi zaključili u prošloj sjednici.

I na Krasu se htjelo dieliti občinsko tlo u Račjavast, ali zastupstvo sa vrlo temeljitih razloga nije toga dopustilo. Nasuprot izdalo se za svaki odlomak paševne redove, koji se na obće zadovoljstvo i održavaju.

Za očinu Brigudac se sklopilo pogodbu sa G. Hans Wilkom, kojom mi se dalo u zakup kopanje kamenja i uranora uz povoljne uvjete. Bude li zakupnik vršio pogodbu, nadamo se, da će ovaj zabiti krai; imati pri tom dosta zasluge i da će se tim otvoriti novo vrelo dobika.

U ovih trih godinama naše uprave dogradile su se neke obće zgrade, a neke se započele i dograditi. Među prve spada kapelanija i škola u Pregaru. Pregavećni, žilaci, odlučni, požrtvovni i složni ljudi borili su se skoro 30 godina, da postignu svoju vlistitu kapelaniju; žilaci se, moljajući da do Beča, ali zaludu. U čvrstoj nadi, da će ipak d. č. do vlastitog kapelana, ako mu priprave udoban stan, dali se na gradnju i dovršili ju sa troškom od oko 8000 for. i svi sami, bez ikog pomoći, osim bezkamatnog zajma, što njim ga dala sveta družba Sv. Cirila i Metoda za Istru. Nešto tu, nešto petovans molbe i prikazanje velike potrebe jedne kapelanije i onom pitomom kraju pomoglo je, te se danas može smatrati konačno sistemizirano mjesto kapelanije, a mi smo u ovoj godini glasovali odnosno utemeljiteljno pisnu.

Ima pedeset i dvie godine što je carskim pismom odlučeno ustrojenje nove plovnice u Brestu, ali do danas ta plovanija još ustroj na nije. Najvećom zakupom bilo je što nije bio sagradjen žepni stan Danas je to gotova stvar jer se ove godine dogradili taj stan i škola sa troškom od 8200 forinta. Nadamo se, da će taj stan dobiti do skoro svega stanara i da će tim biti nagrađen trud okretnih Brestana i oživotvorjena njihova više nego vriedetadnija želja!

Slum, vriedetadnija Brestu, nije ni o — tuo prekrštenih rukna. On si je sagradio udoban stan sa svećenika još ondu, kada mu se obećavalo, da će se ondje podici plovanija. Sada si je pak sagradio liepu primjerenu školsku zgradu, gdje se već njegova djeca uče u početnih naučih. Tu je on potrošio do 3000 forinta.

Ni Brigudac nije htio biti zadnji, već si je i on sagradio školsku zgradu sa isto tolikim potroškom u nadi, da će dobiti dojelca i učitelja. Školske oblasti se nebi smjelo oglašiti ovolikom pregnuću siromašnih Krašan!

Sa ova tri kraška sela dobila su za ove zgrade podporu od družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru.

Jadne od najljepših uspomena, što će biti naša uprava pustiti, biti će, uz buzetški vodovod, svakako buzetški zvonik. Ljepši, viši, širi i čvršći od prijašnjega liježe se on na mjestu, gdje je stari stajao. Du koji tjeđan biti će, a to po domaćih ljudih dovršeno, pa će u sebi primiti novu tri liepa zrcna, u Ljubljankolovana i novu uru u Beča skovanu.

Za sve ovo i za vodovod buzetški izdati će občina osim 9500 for. podpore još preko 23'000 forinta i vas će taj potrošak pokriti, a da ne bude ništa od svoga otadžija, niti se za novčić više obratila, nego li jest. To se ima zahvaliti mudrim zaključkom občinskoga zastupstva!

To je ono što se učinilo vani u ovi četiri godina, gdje smo se sastali na zadnje vjeće. Ovdje pak, u uredu, nastojali smo, da zadovoljimo svakuju želju nepostranim postupkom tražeći se strogo zakona i, da rješavamo naš zadatka sa dužnim obzirom i sa mogućom brzinom, tako, da nam nije bilo prikoru sa nijedne strane. Tomu, se, imamo vrlo mnogo zahvaliti našemu činovničkom osoblju, koje je u svako vrijeme pokazalo, da znae i da hoće svoju dužnost vršiti.

U jednom se samo nije učinilo onoliko, koliko se htjelo, a to je u uređenju občinskih glavnih, gdje ima interesa neplaćeni za mnogo godina. Prizivalo se i tjeralo, mnogo se toga utjeralo što sa smatralo izgubljenim, ali obzirom na dobe, vrlo slabe tri godine, moralo se popustiti i potpusti.

Jednu smo stvar dognali, do kraja, a to su računai sa bivšim načelnikom Adolfom Clarici, koji kroz dvanaest godina upravljanja nije računai nikada bio položio, pa je bio od nas prisiljen, da ga sudbeno položi, a jučer baš mi je bila dostavljena osuda, ovoga lada, kojom je on osuđen na plaćaz for. 1500 t. j. onoliko, koliko je manjka našao zemaljski činovnik.

Po ovom što rekoh, i što vam, gg. zastupnici u pamet dozvah, možemo reći, da smo svoju dužnost sudbeno vršili i da možemo mirnom savjesti povratiti puku mandat, što nam ga je pred tri godine povjerio. Mi se ne hvalimo i ne činio se hvaliti; to sam učinio ja, to je činio on, niti ćemo jednomo samom pripisivati zasluge za ovo ili za ono. Mi kažemo i kazati ćemo: svi smo to učinili i svima idje hvata, jer smo bili svi od načelnika pa do župana i požiha u najmanjem selu, kao jednaka duša, kako pr. ten, na verig, baš onako, kako smo, nastupajući načelničtvo, preporučio da budemo.

To je sve plod sloge naše a ujedno i dokaz, da našemu puku ne treba ničije ni torstava ni srbništva već da u svojoj kući može gospodariti najbolje od sam. To je on dokazao dovoljno u ovih posljednjih deset godina od kad ima občinsku upravu u svojim rukah, jer u ovo deset godina uradio se u občini dobra više nego kroz četrdeset godina gospodskog upravljanja.

Mi smo naš zadatak dovršili i sad se možete vratiti svojoj kući. Kad onamo dođete, kažite puku što se sve za vašega upravljanja uradilo i recite mu, da prigodom novih izbava izabere, ako hoće, i nove ljude, ali svakako ljude, koji će podistakom utrenom od naš vrlih predšastnika u ovi deset god. istakom od nas nastavljenom. Tako, i same tako graditi će on svoja sreća i svoj mir, što mu ja, a i vi sa mnoom od srca želite!

Dopisi.

Iz Voloskoga pišu nam: dne 21. pr. m. vrsio se u našoj občinskoj dvorani izbor odbora odnosno predsjedništva družstva za potrošavinu. I odpućnik Krtić bio je pr. to, te je na jedino njenu vlistu bezobrazna način lito, da komisiji pripreme diktiru, premda nije po zakonu imao pravu niti bile prosboriti. Sekundirao ga je nezabrani našup Krtić dozročito prisutnim pa stali glasno izazavati svoje negodovanje. Oro je postalo tim glasnije kad je u popoldnjašoj sjednici Krtić lito pisati zapisnik dočim bijaše za to odredjen posebni zapisnikar. Na galeiji sveučilisti djaci i nekoi drugi mladići stali glasnije zahtjevati, da zapisnik imade voditi zapisnikar a ne Krtić! Kad je ovaj to protestiranje djaka čuo, obratio se prema galeriji pa im dvičnuo: „fukinaža, to je plod hrvačke civilizacije“. Jandik! sam se uvijek ponaša gore nego nijedan fakin pa drugim fakinstvo spočitava. Do svoga 35 leta ispodvadao se Hrvatom i bio je pripravan boriti se na nožove s onim, koji bi se bio usudio u njegovoj prisutnosti

vredjati Hrvatsvo, a sada, ekdad je za jeftin novac stupio u službu laži i potvore, u službu Talijana, neprijatelja svega, što je slavenskoga; sada puje na hrvatsku civilizaciju i na cijelo Hrvatsvo! Quem deus perdere vult, demantat!

Radi gornjih uvrieda ogorčeni sveučilisti djaci potražiše zadovoljstina. Kad je iza dovršene sjednice u občinskoj dvorani Krtić prolazio ulicom, približiše se uvriedjeni djaci istomu, te na prist. jan i vrlo ludjan način zahtjevaše od njega, da opozove uvriede, naučene jim. Krtić na to stao vikati: „Ja ne opozivam ništa! to odskočiv nekolicu koračaju od djaka i zasakućv rukave izazivao ih na šake vriedi: „Očamo Vas, koji sina srdca, ali koji me se dolatka, taj se ne digno više za zemlju“. Molim Vas, nije li ovo način najprostijega rielikoga fakina? Na javnoj ulici, gdje bijaše sve puno naroda naokolo izazivao jeđan doktor, čovjek po godinama zrio mladić na šake! Djaci se nijesu htjeli biti s jeduju Krtićem: na šake, nego ga poštupaše jajima, što je svakako za njega još odvječno! Sad ga jedno jaja pogodio po bezbrannom licu; sad drugo po gojućnom vratu, sad treće u pogana usta tako, da je izleđalo kao žirva „fritulija“. Krtić tako potašćen od djaka stao biesmiti. Pošto je po ulici pobirati kamenje, te ga ko lud bacati naokolo! Kad to vidješe djaci zaklonih se u jednu bližnju kuća dočim je Krtić na ulici ko obješnjut vikao: „Hrvatska huj, hrvatske sinje, hrvatski pranci, hrvatska k...“; ovamo dođite, je ču Vas sam samljeti! itd. Sablazan bijaše velik a da nisu naši ljudi onako oprezni: te da su se Krtićem izazvom odavali, bilo bi jamaučno došlo, i do krvi. — Svaki se pristojan čovjek škandalizirao na gjućanim riečima, koje je Krtić na javnoj ulici vriedio bljuvao. —

Nu ni onda nije mirovao kad se djaci bijahu već uklonili u spomenutu kuća, već bacao je naokolo kamenje, te pogodio jednim kamenom mesarskog pomoćnika Jozma Zela tako, da ga je znatno ozledio. Protiv Krtića podnio se više tužba i kaznenih prijava radi dogudanja zbirvege se toga dne. — Oko 6 sati na večer išli djaci, koji bijahu Krtiću poštali „frituliji“ na šetnju u Opatiju. Krtiću netko to prijavio a on ode kojijom za njima. Vraćajući se onda iz Opatije sreo ih na Lipovici te kao razbojnik udario ih iz kočije korbačem i pošinj. udario. — Kako hajdučki napada u ovom listu na poštenje svih čestitih ljudi, tako bi htio napadati i na njihov život, na nadi će se i njemu ljak. — U njegovoj bezgraničnoj bezobraznosti išao je naše djake još tužiti na kazneni sud. Na neka zgrade, da se naši djaci njegovih tužba i negodvih svjedoka ne boje. I u kotarsko glavarstvo učinila se proti Krauču prijava radi javne sabbasti. —

Bilo bi već skrajnuo vrijeme, da oblast poduzma shodne mjere, da se već jednom učini kraj vriednim izazivom sa strane Krtića, komu je prosto pisati u njegov gjućanski list svakoake ne-stine, komu je slobodno vriedjati najpoštenije ljude i naša najsvetija čuvstva: Ako se pomisli na njegov značaj, na njegovu prošlost, na njegovu do skrajnosti zao glas, kako to pružilo iz poznate note našega c. k. kotarskog kapelana, ako se pomisli, da taj čovjek ima neprestano posla sa kaznenim sudom, onda se zaista nemože pojmiti, kako to, da ga oblast pušta raditi štogod hoće i da ga pušta bezkaznjeno varati i zavoditi narod. I nehotice moraš pomisliti, da on radi sve to dogovorno i sporazumno sa stanovitom osoblom, sumo da na-koči širenju hrvatske svrgi u ovom kotaru. — Nu: alicajam vidimus ventos“, gospodo, drugrije smo mi već oluje doživili, pa nam neće niti ovaj vriediti nahuditi. —

Zalostno je, što se mora konstatirati, da imade ovdje tako zarizdeni r-negate, koji za volju Krtića, svim dostatno poznata, o-suduju radi pozn. toga dogod. j. naše mladiće. Dakle radi jednog izdajice, varalica, bezkudnika može odsudjivati poštene domaći mladiće samo radi toga, jer su Hrvati. Pfu! Bude li Krtić i nadalje širio u srojem gjućanskom listu potvora li laž, bude li i nadalje izazivao i vriedio svakoga poštenoga, onda nije izključeno, da dođe i do ozbiljnijih stvari. — „Caveant consules“! Dostkora javit ću Vam se opet. —

Iz Vrhnika pišu nam 26. pr. m. Eako je u prošatom broju cijenjen „N. S.“ bilo javljeno, obdržala se u nedjelju dana 19. tek. glavna skupština družstva „Hrvatski Dom u Vrhnici“. Rado priznajemo, da je skupština bila zanimiva, te da je ideja

Dalje u priloge.

da, radili ste nam po vašoj volji; al' vam kažemo unapred, da će vam "šrokak" vaše gospodarstvo. Dakle ljudi ne vjerujte ništa što vam gospoda i njihove podrećene govora. Da bi oni sve stvorili i dali kako obećavaju, dobro bi bilo, ali kad izabori prodaju, oni sve zaborava. Na gori-spomenu tu gradnju došlo je nekoliko njih iz Labina, pa ovdje do kosne noći se de-ru i izazivlju naš nirihi puk, pošto je po-šao spavat. Ali ne samo u mjestu nego idu i u bližnja sela vikati i vrijetditi naše ljude na svaki način i to na oči oružnika. Na čelu toj "disperanoj" čeljadi jest neki kapo kagarin. Čudno nam se vidi, da ba-ren onda kada ih koji oružnik vidi ili čuje, da njim ne zabrani to vrijetditi. Da bi koji od naših ljudi tako činio ili samo da-žno "živio" odmah bi bili tužani od oružnika i od šarenjaka na sve oblasti, a za nje jest sve tiho.

Ovdje imade jedan naš poštenjak du-čan i krunu, u koju naši ljudi zalaze. Ta dakako nije po volji prodancem i šarenja-kom, pa bi htjeli, da mu se odzime pa-šenta. Ali znajte vi čitatelji, da ste dosta gledali toga poštenjaka ocrniti pred ob-lastima, ali vam to nije nikada pošlo za rukom, jer jač dodje uvijek na laž. Vi samo tužite a nemožete dokazati uzroke. Staro groblje vam služi za spominat' po noći dali drži otvorenu oštariju preko doba. Tu se ističu na osobiti način Kotlarić, i njegova "Fraila" sa nekon ženitnom bez zubi, padovanski ova, neki Bradešina, i neki Sopčić, koji njim valjda zasopje "muntinjadu". Taj Sopčić, jedan dan prije izbora hotio je krv svoju pro-riti radi "živio", a kada su mu gospoda obećali, da će ga za fidejara metnuti, ta-ko se je uhvatio u mrežu prodancu i to on i neki bršivi Guštin na svoje sramotu i škodu. Mi gledamo te prodance prezirnim okom, jer onaj, koji se prodka tako blago, drugo i ne zaslužiti. Gosp. urođnice, ako mi dozvolite, još ću vam se javiti s ovih strana. (Izvolite. Op. tir)

Iz sela Ravinjskog pišu nam 5. t. mj. Jarjiljano Vam ovim, g. uređnici, da smo sretno pobrali grozdičje i pripravili nešto vina, koje želimo našim narodnim trgovcem pro-dati. Vina neima doista mnogo ali je izvrsno. Ovamo mogu trgovci željeznicom i po moru do Rovinja. Preporučamo njima, da se u gra-dovih neobračuju na talijansko mešetara (san-salo) nego tuku idu ravno k seljakom. Ovdje mogu se obratiti pismeno ili ustmeno na naše vriedne rodoljube Antuna, Ugri na i Šimuna Šturmaru.

Prostao izlaziti. Čitamo u talijanskih novinah, da je prestalo izlaziti ono talijansko smetiste, koje je u Puli znak knužo pod na-slorov "Giovine Pensiero". Zdrav-stvena komisija u Puli neka učini svoju, pak oada: vječnu na pokoj!

Golegorica 6. t. mj. Naša porezna ob-čina imade, g. uređnici, na prodaju vrlo dobra vina crna i bijela. Željeznička postaja Corovlje nam je blizu, što olakčujuje gr. trgovcem izvoz željeznicom na sve strane. Naše trgovce upućujemo na domaćeg župana našeg odličnog rodoljuba g. Antuna Ivica, koji će rado svako-mu riešiti i činom poslužiti.

Gospodarske štipendije. Upozorujemo naše gospodare na četiri štipendije za go-spodarske škole za istarske mladiće Hr-vate i Slovence. Vidi "Razpis natječajna".

Za podružnicu sv. Cirila i Metoda na Vepričnu uplatise članarinu tekom godine 1896. Nije leđa gg. Bačić Ivan, pom. kap.; Bačić Ivan masini-t, Peršić Andre pna; kap.; Zupan Franc, Žiganto Ivan bogoslov, Jeletić Ivan umir. pom. podčastnik i Ba-gar Ivan po i for. Tancabel Mate, Tancabel Ivan, Blagar Mate, Blagar Viniko, Ivančić Josip, Jeletić Niko, Jeletić Josip, Poščić Anton, Žgulić Ivan, Kristof Josip, Andrečić Josip, Andrečić Josip sin, Poščić Ivan, Poščić Josip, Marelja Anton, Peršić Ivan, Bunac Leopold, Stiglić Ante po i kruna. Blagar Vjek. 40 novč.; Antić Ivan, Šepić Ivan, Dmrcer Anton, Bazz Ivan, Tancabel Ivan, Stančić Anton, F. F. P. J. po 20 novč. i Hlanuda Ivan 30 novč. Te-reza Peršić darovala for. 1. — Milka Po-ščić od Ivana 50 novč., Teresa Tancabel 20 novč. Na Miholje sabralo se kod gosp. župnika Laginja us predlog gosp. Ivana Fr. Tancabel for. 13.10. Na predlog istoga na 23/12 pr. for. 12 prigodom mlade mise u Poljanah. Ante Iskra sabruo for. 3.50. — Župnik Laginja za dobru ruku for. 2.10 Isti prigodom blagoslova križnog puta u Klani for. 4.50. — Isti darovao zaprečen zabavi u Miholjčih 50 novč. — Ivan Juraco daruje 10 novč., Ana Šustar

sabrala prigodom pakračkih dekreta for. 4. novč. 15 26/11 prigodom glavna god. sjednice sakupila se u imaj. božjeg dara — zdravlja for. 4.15. na predlog Ivana Poščića.

Promaknuća među pomorskim kapela-ma. C. i k. pomorski kapetan g. David Marinčić bje nedavno imenovan župnikom u Mrkopolju, te nas je, ovih dana ostavio posao na svojoj novo-mjesto. Kod c. k. ratne mornarice bio je malne punih 6 go-dina. To vrijeme sprovao je djelom na pomorskim školama kao vjeroučitelj, djelom u pomorskom župnom uredu, djelom pak bje ukrcan na raznim brodovima. Na po-morskom brodu "Donau" imao je čast biti kroz dalje vremena sa presumptivnim pri-estolonasjednikom Njegovom Visosti, nad-vojvodom Franjom Ferdinandom od Esta. Radi njegovih vrлина oblubi ga Njegova Visost tako, da ga je prigodom izkrcanja počastila svojom vlastitom fotografijom providjenom vlastoručnim potpisom!

U koliko se radujemo tom promak-nuću, u toliko žalimo, što nas je ostavio dobar i vrlo gvačenič, iskren i vjeran drug te gorljiv i neustrašiv rodoljub!

Vršeći savjestno gvačenič si dužnosti — radi kojih bje od Njeg. Veličanstva premilostivo odukovao zlatim križcem sa krunom — nije se porad svoga vrućeg rodoljublja bojao ni uličnih demonstracija ni tajnih denuncijacija, ni bijutavog piska-ranja puljskog talijanskog listića.

Bilo na kopnu bilo na moru svagdje je znao — dobro vezivan u povjesti hr-vatskoj — tako odlično, tako jezgrovito ustati na obranu "hrvatskog nam naroda", da su pred njim najveći protivnici za-šutjili! Bilo mu na čast!

Dragi Dašo dozvoli, da Ti i ovom zgodom ponovno iz sve duše čestitamo na ovom promaknuću! Nadamo se čvrsto, da ćeš i u novom Ti prebivalištu stupiti onom statom, kojom si ovdje uvijek tako vjerno stupao! Radi i nadalje svom sa-vjesti prema zlatnim riečima velikog nam biskupa "za krst čestiti i slobodu zlatnu", pak te nauku ove kratkotrajne borbe na-grada Svevišnjega mimoići neće! Zdrav-stvu! (C. i k. pomorski kapetan g. Karlo Pejičić bje jur 28. junija na budimpeštans-tom sveučilištu promoviran na čast dok-tora kanoničkog prava.)

Rieči ministra financija o utjerivanju poreza. Iz Pazina pišu nam pod gornjim naslovom dne 3. t. mj. koliko sliedi: U sjednici carevinskog vjeća na 1. t. mj. iz-razilo se je ministar financija, da se po-stupka od strane c. r. poreznih ureda sa utjerivanjem poreza u ovoj godini veoma blago i susretljivo. Čitajud ovo morali smo se namjigati, pošto znamo, da se ovdje nije nikad utjerivalo porez onako strogo, kako baš u ovo vrijeme.

Ovdješnji c. k. porezni ured — valjda zato, jer je postao glavnim — daje ra-bati seljku- za svaku malenkost — i to u kratko vrijeme. Nemožemo shvatiti za-što se radi ovako, kad se je ministar baš u protivnom smislu izrazilo. Ili služe baš da budu viši — nego li gospodar! U ova-koj godini, kad poljodjelcu više vriedi kruna, nego li drugih godina forinta, imalo bi se pokazati malo više obrata, — a ne najvećem bezobzirnošću prema tom ja-dnom patniku postupati. Dobro bi kad bi koji zastupnik makar privatno obavijestio g. ministra financija o tom, kako s u-pegove rieči u Istri nesudaraju sa činjen-icama njegovih činovnika.

Iz Medulina pišu nam 27. rujna. Jučer su u Medulinu talijanski dotepuh i naš Puljuh otvorili legu. Na navedenovoljstvo izričeno, da u tom legu nije upisan ni jedan gospodar Medulinac. Ovu mu dru-stru pristajalo bi ime patinara, jer i nisu se za drugo upisali nego zato jer znaju, da će im puljska gospoda svako toliko po-slati po koju bačvicu talijanske patine.

U društvu su, kako rekoh, nevoji do-tepuh i par domaćih mladića, koji su za-ostavili otinisku kuću da slobodnije i raz-uzdanije žive, robotare po kamenolomih, a u neudjelju zapiju sav dobitak kod Rela.

Nijedan od družbe ne polazi crkva, u blagdanhi su u oštariji, gdje im Anžeta maši.

Jučer dakle po polne dovezlo se iz Pule par polugospode, da na legi zast-paju puljska gospodu; skupi se raluja sa Puljahom kod Furianovih, i Barba Mate počinu nešto čitati, na što se patinari svako toliko odazivali sa aviva!

Kad su se ovdje okriepili, dignuli se.

Prvi izadju. Puljuh vodeć pod pazuhom Barbadojčić, pak se u pncepiju kupa k Relu, da se ondje okriepi, što su im go-spoda poslala. Na vratih dočeka ih An-žeta sa blagoslovljenom vodom, a Kralj poč-maše lomiti litanije po romanjolsku. To se kune, predsjednik. Puljuh ne moza već držati red. Vino i biru teče, po stolu, jedni pjevaju, tula, drugi se pravdaju, čuju sa-dvja tri razne klatve, pak najednom poč-mu letjeti žmurići po glavama. Vidi se i krvi, netko bubus. Puljaha u bok, a on pograbiv kapu bjež uza sveti križ kući, da ga tkogod ne opazi.

Da su se članovi junački ponesli i da im je puljska patina bio prb učinila, vidi se i po tom, što danas u pridvan ni je-dan nije išao na djelo. Najgore da stoji Manzer i Kaltram, toliko su toga pojili i popili, da se cieti dan po bršljanih valjuju.

Barba Mate! Barba Mate! u kakovu kumpanju si došao pod starost! Medu-linska lega je dakle stvorena za piti, i piti i opet piti; dok bude gospoiki patine slali.

Trgoviče sa vinom upozorujemo ovim, da je ove godine trgovački berba u Istri zararila za osam dana: poprilici prama drugim godinama, zata obavješujemo gg. trgovce sa vinom iz Kranjske i Hrvatske, da je već vino gotovo za prodaju, te im preporučujemo istarske seljake, na koje neka se gospoda trgovci izravno obrate, te mogu biti stalni, da će dobiti zdravo, dobro i nepokvareno vino. Talijanska go-spode, njihovih mešetara (sensuala) i koje kakvih gospodskih podrepnica neka se naši trgovci sa vinom čuvaju.

Iz Kanfanara pišu nam 6. t. mj. Po starom običaju javljamo Vam, da je u našoj obćini izvršila trgatba, koja bijaše u nekih selih srednja a u drugih i manja. Oni koji su škropili traja, hvale se sada, da su očuvali i traje i vino, koje je ljetoš prve vrsti. Naš vriedni Ante Mišan je prošio je od slavne "Vinarske zadruge" u Puli i modre galice i strealjka, kojim su se siromašniji obilice postlužili. Ravatelj zadruge g. J. Kržić poslao je amo 260 klg. galice i to 125 klg. na dar siromahom a 125 klg. za plaću, i to po 26 novč. po klg. doim su drugi u dućanhi plaćali mnogo lošiju galicu po 28 30 novč. Budi ovdio izrečena iskrena hvala i zadrugi i g. Kržiću, te in se toplo preporučamo i za buduća.

Naše vino je uvijek na dobru glasu, na ove godine težko mu je naći takmaci-glele dobrote. U naših selih ove obćine imade na prodaju bijela i crna vina ni-prve vrsti. U selih Maričić, Merožini i Bu-ričić imade crna vina doim je u Okretih, Kurčić i Merganin bijela vina.

Narodnim trgovcem preporučamo, da su potruče ovamo, te će koristiti sebi i nam kmetovom, koji čekamo, da prodamo svoja vina pak da platimo poreze i kakov dug.

Naši talijanaši i kraljevi žele, da ne-bismo mogli prodati vina, jer bi oni isto po cieniu htjeli. Oni bi nam dali za vino tkogod živeca, ali koja korist nam odatle kad bi vino uzel jeftino a mi bismo mo-rali živeč platiti skupo. Ljetina bijaše u obće loša pak čemo kaburiti ove zimu nebudemo li mogli prodati ono mal. vina. Iznevjerio nas osobito ove godine kuruz (turkljuga) te bi učinio veliko dobro djelo onaj, koji bi se pobrinuo za narod. Da dođe do poštene i neskepe hrane. Upo-zorujemo naše trgovce, da se čuvaju iz Kanfanara talijanaško-krnjelskih mešetara. Ako želi tkogod pomoći ili kakvu obavest neka se obrati na našega rodoljuba An-tuna Mišana iz 87. ovdje u Kanfanaru.

Hrvatska zemlja, opis hrvatskih po-krajina u političkom, statističkom, kultur-nom i povjestičkom obziru. Pod tim na-slovom kani izdati svoje djelo g. Ivan slovon iz Trugira, te po vilje hrvatkog veljača iz Trugira, te po vilje hrvatkog obćinstva na predplatu. Kako piše: djelo je razdijeljeno u II. svezka. Svezak I, koji se bavi politikom, statistikom, kulturom i povjesti Istre i Dalmacije, zapremati će, osim predgovora preko 200 strana, te će zapadati for. 1 20 novč., a poštom 5 novč. više.

Djelo je temeljeno na izvorim naših, talijanskih i njemačkih povjestnicara; a na mnogim mjestim pozivlje se na mnio-gne franceskih pisaca. Cilj je pako djela: da razbistri poj-move o Talijancim, umiri strasti, pruža primjere; savjetuje, podučava — i da bude rasadnikom čistoga patriotizma i bu-dućem rodoljublju.

Djelo je razdijeljeno u XII. poglavlja,

to tako sliedi: Pogl. I: o Talijancim; Pogl. II. o nadri-Talijancim; Pogl. III. na koji se način može upoznati komu patri jedina pokrajina; Pogl. IV. o Istri; Pogl. V. o Rieci; Pogl. VI. o Dalmaciji; Pogl. VII. o Metlačkoj upravi; Pogl. VIII. tko je Vlah ilid Morlacco; Pogl. IX. o glago-ljici; X. kako talijanci iz Italije o namf misle i sude; XI. o jeziku ili o kulturi i Pogl. XII. o današnjoj talijanskoj politici u Istri i Dalmaciji; i napokon djelo imade preglavak.

U današnje doba, na izmaku XIX. vieka, kada se digose zajednički neprijat-elji, da nam uzkrate ono, što nas po Bož-joj i po ljudskoj pravici ide; kada isti neki naši "lobože" političari drže hrv. drž-avno pravo nezgrednom stvarju; kada se pojavise kojekakve "narodae" misli, kojima je prvi i najprije cilj niekati amanet otaca naših; kada se stadoše pokročiti listovi: "Pravi Dalmatinac" (za Dalmaciju); "Prava Naša Sloga" (za Istru), eđa lakše neši za-jednički neprijatelji zavedu naš mli hrv. narod, te mu iz srca iskorjene svako hrv. činstvo — tako dijelo cienia, a o tomu me razni hrv. otčubenič, i to pismeno, uvje-riše, biti će od velike važnosti za naše odnošje i od ne male koristi po naše hrvatske interese.

I z k a z

prinosna na ravateljstvo „Družbe sv. Cirila i Metoda“ za Istru: tekom mjeseca rujna tek. god.

- Gosp. Petar Skarpa, blagajnik podružnice muke u Dubašnici pripo-sije sakupljenih na izva-rodnoj skupštini dne 29. augusta f. 470
- Gosp. Ivan Larič, kanonik u Sara-jevu šalje obol uz zanosni opuz-ku, da će g. slati dok bude živ i z-trav svakog mjeseca . f. 1—
- Dr. Ivan Banjvčić, advokat u Karlovcu, dostavlja legat iz ostavštine puk. M. Matešića, di-gnut pri onom kr. poreznom uredu . . . . . f. 500—
- Gosp. Ivan Blagar, blagajnik po-družnice u Vepričnu predaje: a) od gosp. Josipa Poščića, posjednika u Vepričnu podpu-nu svotu kao člana utemeljiteja f. 100— b) članarine za tek. godinu 1897 u iznosu od . . . . . f. 440. c) dar vamlj od mne. gosp. Anta Elnera, kapelana u Pol-janah . . . . . f. 2—
- Gosp. Mihovil Barbič, duhovni po-moćnik u Picnu pripošilje svoj mjesecni prinos na poziv Hrvoja Istranica u „N. Sloga“ . . . f. 1—
- Gospodin Franjo Peršić, mlado-misnik u Mošćenich pripošilje vatrenim pismom sabranih prigodom pira njegove mlade mise dne 6. rujna . . . . . f. 5730
- Gosp. R. K. Jeretov iz Zadra, pripošilje postan-om polozi-om po njemu sabranih a putem „N. Lista“ objelodanjenih po Dalmaciji tekom mj. augusta . f. 1260
- Gosp. Ljudevit Čisović, kapelan u Opatiji predje sabranih i ve-selom društvu pri „Lovačkom rogu“ u Zagrebu . . . . . f. 650
- Gosp. M. Mandić uradnik „N. Sloga“ u Trstu pripošilje iznos pripisan mu od Ivana Pavačića upravitelja u Čavlihi, a sabran na nadzravici hrv. domovnu po kr. kot. predstojniku gosp. Matačić iz Susaka . . . . . f. 6.—
- ponovne svoj mjesecni prinos na odziv H. Istranica . . . . . f. 1.—
- Gosp. Hrvoj Istrančić dostavlja svoj mjesecni prinos polag po ziva u El ur. „N. Sloga“ . . . f. 1—
- Gosp. M. Mandić, urednik „N. Sloga“ šalje pripokanu mu svotu po gosp. Čargonji prav-niku — kao čisti dobitak od zabave, priredjena u Požegi od hrv. akadem. mladiči dne 8/9 u korist družbe sv. Cirila i Metoda . . . . . f. 5650
- Gđjica Letiš iz Opatije predaje iznos, sakupljen u restauraciji Zeitza u Opatiji prigodom dan-rog tamo plesa dne 20/9 od privatnih osoba . . . . . f. 2730
- Gosp. Dr. A. Stanger u Voloskom, izručuje prispjele mu iznose od:

Razpis natječaja

za gospodarske stipendije.

Visoko c. kr. ministarstvo poljedelstva dozvolilo je odlukom 16. septembra t. g. br. 20406 za dvie školske godine 1897/8 i 1898/9 četiri stipendije godišnjih 120 for. za mladiće hrvatske ili slovenske narodnosti iz Istre i dvie stipendije u istom iznosu za mladiće slovenske narodnosti iz tržaške okolice, koji hoće da polaze zemaljsku-vinarsku — voćarsku i poljodelsku školu na Grmu kod Novog mjesta (u Kranjskoj). —

Molitelji za ove stipendije imaju podneti svoje molbenice potpisanoj namjestništvu do 25. oktobra 1897. —

Molbenicam valja priložiti:

1. Krstni list (za upis u spomenutu školu treba je dovršenih 16 godina — iznimice samih 15 u slučaju osobito čvrstog tiela — te ne prekoračene 24 godine),
2. domovnicu,
3. lječničku svjedočbu o dobrom zdravlju i tjelesnoj sposobnosti za obavljanje običajnih gospodarskih djela,
4. svjedočbu barem o dovršenoj pučkoj školi sa dobrim uspjehom,
5. svjedočbu o ciepljenju kozicu,
6. občinsku svjedočbu o dobrom ponašanju, potpisanu i od župnika,
7. svjedočbu o imetku i o gospodarskih odnošajih molitelja,
8. zbog ustupa u spomenutu školu morat će se mladić podržati prijamnom izpitu u dokaz svoje pripravnosti za učenje.

Školska godina na Grmu počinje 1. novembra 1897. O približnijih obavjestih radi polazka škole na Grmu može se popitati kod političkih kotarskih oblasti. —

Od c. kr. namjestništva.

U Trstu, dne 5. oktobra 1897.

Klesarska radionica.

Podpisani časti se javiti p. n. občinstvu, da je u Voloskom — Cernikovica — otvorio

novu klesarsku radionicu.

Isti preuzima naručbe svih u klesarsku struku zasjecajućih radnja iz svakovrsta kamena i mramora, te obavlja iste na zahtjev po nacrtu točno i sjeguno; izrađuje također na zahtjev crkvene stvari: žrtvenike, spomenike itd. Naručbe obavlja uz najniže cijene brzo i točno, te se preporuča p. n. občinstvu za mnogobrojne naručbe.

Volosko, 26. julya 1897.

Frane Ferlan
Volosko-Cernikovica.

Gosp.
Gabrijel Piccoli
Ljekarnik
u Ljubljani

Molim Vas pošaljite mi 30 bočica Vaše čudotvorne želudacne tinkture, koju se dosta može nazvati „božjom rukom“.
S. P. Flegar
župnik
Znanj — Istra.

Otkuda se je počela moja supruga lječiti Vašom želudacnom tinkturom, poboljšalo se je njezino stanje u toliko, da se čini kao da je pomladala.
Francesco Patella
Ljekarničar
Vilnada — Istra.

Želudacnu tinkturu Piccoli-a razprodaje se u ljekarnah po 15 nvč. bočica.

c) gosp. A. Akadića iz Rieka, sakupljen među prijateljima . . . f. 5-50
d) gosp. Ivana Dobrića iz Hreljin, sabran na predlog g. župnika Urpania u župnom dvoru prigodom klecanja . . . f. 6-85
e) gosp. Drag. Binka iz Petrinje, sabran u veselom društvu . . . f. 8-80
Tarokisti u buzetskoj čitaonici za mjesec septembar pripojili su . . . f. 3.—
Gosp. Zovko Klun, kapelan u Buzetu pripojili sabranih u prijateljskom krugu na Počekaju . . . f. 8-45
Mnaka podružnica u Kastvu pripojile poštanskom položnicom:
a) uplaćenih od veleč. gosp. Rajmunda Jelničica, župnika u Berseču u proslavu 25 godišnjice svoga misnikovanja kao člana utemeljitelja . . . f. 100—
b) sabranih dne 47 tek. god. na dan sv. Cirila i Metoda u gostionici Vjek. Jelusića . . . f. 2-65
c) od sinova gosp. Bunca kako je bilo javljenou „N. Slogi“ . . . f. 10.—
d) u korist družbe od N. N. iz Kopra, koji je za prvi put došao u Kastav . . . f. 5—
e) sakupljenih u veselom društvu na Belidih kod Ivana Rubeše krcmara, te darovaše: Andre Blažina, Andre Spincić Andrejčev, Jerolim Spincić, Augustin Spincić iz sela Spincići, Vjek. Sincić Tomatić, Ivan Franković iz Dolčica, Andre Rubeša đavčar iz Rubeši i Kacjin Paškval iz grada Kastva — svi po jednu krunu . . . f. 4.—
f) sakupljenih u istoj gostionici dne 29 . . . f. 2-93
Monsig. Zamlic u Voloskom izručuje svoj mjesecni prinos na odziv Hrvoja Istranica u „N. Slogi“ . . . f. 1—
Na objedu kod veleč. gosp. Mihe Laginje, župnika u Veprincu sabrano na Mihojtu u proslavu njegovog imendana od prijatelja i pozvanika . . . f. 11.05

Listnica uredništva.
Gosp. F. F. Stigle za ovaj broj prekasno. Prijateljski odzdravi!
Gosp. N. N. Moščonice: drugi put. Živili!
Gosp. A. N. u Š. Mi smo se privatno zauzeli za ono pitanje ali neznamo još za uspjeh. Biti će svakako dobro, da se i Vi oglašite prijatelji ili javno u „N. S.“ Ovdje neće biti zaričko. Prijateljski odzdravi!

Išće službu

dobrim svjedočbami oskrbljeni sobar, u svojoj struci sposoban, srednje dobe čovjek. Poblizje doznaje se kod uprave našega lista.

FILIJALKA
c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda
za trgovinu i obrt u Trstu.
Novi za vplaćila.

V vreda. papirjih na 4-dnevni odkaz 9 1/2%	V napoleonih na 30-dnevni odkaz 2 1/2%
6-—— 2 1/4%	3-mesečni 2 1/4%
8-—— 2 1/4%	6-—— 2 1/4%
10-—— 2 1/4%	9-—— 2 1/4%

Za piemta, katora se moraju izplatiti u sedmih bankovnih avstr. velji, stojih nove obratno take u krepost z dnem 24. julya, 28. julya in odnoso 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.
V vreda. papirjih 2%, na vrazko svoto. V napoleonih brez obrnosti

Nakaznice
za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Trpavco, Reka kakor za Zagreb, Arad, Bielest, Gablonz, Građec, Sibihi, Incomot, Celovos, Ljubljana, Linc, Olomouc, Retchenberg, Saaz in Bolnograd. — B e o z trošk v

Kupnja in prodaja
vrednostij, diviz, kakor tudi znovnojenje kuponov proti odbitku 1% provizije.

nkazo vseh vrst pod najumostnejšimi pogoji.

Predumji.
na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Kredi na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna piemta na katerokoli mesto.

Vložki v polhrano.
Sprejemajo se v polhrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Naš blagajna izplačuje nakaznice narodne banke Italijanske u Italijanski frankih, ali pa po dnevnom kursu.

Prave brnske suknene tvari

Jedan coupon 310 m. dug, do- statan za muško odjelo stoji samo . . .	for. 3-10 iz dobro 4-10 iz dobra 6-— iz bolje 7-75 iz fino 9-— iz najfinije 10-50 iz još finije	parve ovčije vune
--	---	-------------------

Jedan coupon za crno salonske odjele for. 10. Tvari za gornje kapute, Buden, Peruvuane, Oskingske. Tvari za državo i željezničke činovnike, najfinije Kammgarne i Cheviote itd. razasliho uz izvornike cijene, kao čvrsto, solidno i vrlo dobro poznato

Skladište tvor- ničkog sukna — **Kiesel-Ambhof u Brnu**

Uzoroč hadava i francos. Pešijške vjerno uzorka.

Pozor! P. n. občinstvo upozoruje se osobito na to, da stoji tvari mnogo manje, ako se ih izravno narudi nego li one, koje se posredovanjem trgovaca nabavi. Tvrdka Kiesel-Ambhof u Brnu razasliho sve tvari uz prave tvorničke cijene bez odbitka, što ga daje krojačima, koji škodi silno privatnim strankam.

Pravi, čisti, izvrcani med
od cvieća i lipe I. vrsti
za liiek i jelo u izvornih bocah i kô á 85 nč.
iz svoga racijalnoga pešalnjaka prodaje

Franjo Ryšlavý,
župnik na Munah — Podgrad — (Istra).

U cijeloj ovoj okolici nesiju kmeti sasna ništa hajde niti ovdje raste vres; za to je ovaj med isključivo od cvieća i lipe, dakle I. vrsti. Pošto je pako izvrcan, čist je kao kristal, a samo takov med može se bez štode i straha rabiti za liiek i jelo.

Povlaštenu ured za putovanje po Austro-Ungariji i po inozemstvu

ALOJZIJ MOZETIĆ
TRST — Piazza dei Negozianti br. 1. — TRST

Povlaštenu ured za putovanje po Austro-Ugarskoj te inozemstvu, posreduje putovanja u Aziju, Afriku, Ameriku i Australiju, te po cijeloj Evropi, zastupa najbolja parobrodarska društva, posreduje kod osjeganja proti nezgodama uz bezplatnu poduku toliko pismenu kao ustmenu u svim mogućim putnim prigodama; jamči najniže cijene i najbolju poslužbu.

Tiskarna Gutenberg
filijalka ces. kralj. univerzitetne tiskarne „Styria“
13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13
TOVARNA ZA OBRITNE IN CONTO-KNJIGE
sistem „Patent Workmann Chicago“
Rastlani zavod Knjigovestvo.

priporočajo se za prijane naručbe se sadržljou primernih cen in točne posrežba.

Izdelovanje vsakovrstnih tiskovin kakor: časnikov, rokovtorov v vsakem obezju, brošur, plekatev cenikov, računov, memorandov, skrožino, papirja zaliste in zavitkov z napisom, nastovnih listkov jedilnih list, pavilnih itd. itd. — Bogata zaloga glavah. — Conto-Corrent-knjig, Saldi-Conti, Faktura behitoren, Creditoren, Cassa-knjig, Strazza, Memorale, Journalov, Prima-note, ospravnih, menjilnih časopisadilnih in knjig za kopiranje, kakor tudi vseh pomožnih knjig, potem raztrznega (črtanega) papirja, Conto-Corrent, svilenoga papirja za kopiranje, listov iz kavčeka za kopiranje, skladiho iz cinka za kopiranje itd.

Za naručbe in nadaljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika

Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Via delle Acque 5 Trst

Skladišće pakućstva
tvrdke Aleksandra Levi Minzi

Trst, Via Riborgo, 21 i Piazzu vecchia br. 1

Skladišće pakućstva i tapetarije svakovjakih nacrtu iz vlastite radionice. Bogato skladišće zrealo i svakovjakih slika. Na zahtjev šalje se ilustrovan cenik badava i franko. Naručene predmete postavlja se na parobrod ili na željezničku postaju bez troškova naručitelja.

Naručbe preuzimlje za Istru i Dalmaciju.

Tiskara Dolenc u Trstu

o gr
aki a
samo
moro
njest
razv
koji
drža
povi
Trin
radi
da u
tlo,
ženo
racc
u pis
for.
30 f
Fran
30 f
draž
Pop
for;
Vitez
Ivoš
dion
80 f
Luka
Ant.
tanic
dion
nicu
for;
Pop
Jako
Brusi
kovid
stic
for;
hod
U ve
1972
Mnog
mjesec
nebijs
ovik
ove
počeo
pisati
demo,
možda
pa da
ali na
raka
opisat
— os
ave o
držav
U
javim
F
gonjusi
nička
mimo
kapala
znoč
drugič
drih li
pokrit
čelom
svatko
nam i
B
kriča
siljati
izrod,
mašinu
u Matu
M
jer nis
idemo
čemo
„Našoj
po naš
brašna
hvala
framaš
Frđolod
Prodolj
Ali, Pro
se pust
prodana
Ka
naslovi
široom
Jedan
pak čuj
Giovani
moj pat
pismo.
jer veli

o gradnji. „Doma“ ovdje dozrela, a i vanjski naši domoljubi, njeke se odzvali... samo još se nisu izjavili prvaci naših domorodaca iz vana, koji valjda žele prvo nješto pobliže doznati, te onda tim više razveseliti svoje domare. Tako, su i njekeji napisi, izvana stigli kao početak pri drzajućih si pravo, da pošlje svoj pri nos poviše, kako to, izjavio, naši dični, D. r. Trinajstići.

Na toj skupštini razpravljalo se je i radi tla, te se tu odabrao posebni odbor, da u najkraćem roku, pronadje prikladno tlo, koje mu je bilo od skupštine predloženo. Pročitao se i troškovi, koji je proračunan na 7 200 for.

Na koncu eto i Vam izkaz istog dana upisanih članova i njih ov. brinosa.

1. Učelniki: Dr. Dinko Vitezić 100 for.

2. Podupirajući: Luka Vitezić p. Iva 30 for.; Dr. Dinko Trinajstić 80 for.; Pop Frane P. Volarić 80 for.; Albert Bračović 30 for.

3. Redoviti, koji svake godine plaćaju državu 6 for.: Pop Ivan Volarić 6 for.; Pop Ivan Kraljić 6 for.; Ivan Polonijo 6 for.; Pop Mate Grsković 6 for.; Pop Luka Vitezić 6 for.; Niko Volarić 6 for.; Ivan Vitezić 6 for.

4. Učelnici: Dr. Dinko Vitezić 10 dionica. 400 for.; Luka Vitezić 2 dionice 80 for.; Josip Vitezić 1 dionica 40 for.; Luka Vitezić ml. 1 dionica 40 for.; Pop Ant. Volarić 1 dionica 40 for.; Petar Matanić 1 dionica 40 for.; Ivan Vitezić 1 dionica 40 for.; Pop Luka Vitezić 1 dionica 40 for.; Anton Feretić 1 dionica, 40 for.; Marija Trinajstić 1 dionica 40 for.; Pop Anton Petrić 1 dionica 40 for.; Pop Jakov Dimić 2 dionice 80 for.; Pop Joso Brusić 2 dionice 80 for.; Pop Niko Butković 1 dionica 40 for.; Dr. Mate Trinajstić 1 dionica 40 for.

5. Davatelji: Dr. Dinko Vitezić 500 for.; Pop Joso Brusić 20 for.; Čist prih. od zabave Hrv. članice 54 for. 60 nč.; U veselu državu 10 for. Ukupni iznos for. 1972 nč. 60.

Iz Brhanštine nadan Sv. M. od zdravlja. Mnogo se je puta iztok zazarilo a bliedi mjesec poletio svodom nebeskim odkada nebišaje u dičnoj „Našoj Slozi“ dopisa sa ovih strana: „Jedne nam Istre“ odnosno od ove kapelanije, dok Vam se nisam ja počeo javljati. Vrlo žalim, da moram uvijek pisati tužna viesti, ali šta ćete kad zna. demo, da smo u Istri. — Mi smo ste si možda g. uredniče, da je ovdje sve u redu pa da Vam se stoga nitko nije javljao, ali na žalost nije tomu tako. Mnoga bi se ruka otradila kad bi Vam htjela vjerno opisati, što se sve u ovih stranah događja — osobito ako bi Vam tko htio opisati sve ono, što se je dogodilo kod zadnjih državnih izbora.

Uzeh stoga pero, da Vam ja stogod javim u koliko mi slabšaše sila dopuštaju. Prvo svega moram Vam javiti, da je gajunska prašina, što no ju podižu izdajnička kora, koja, prejurise ovim tvrdjavom, mirnom Brhanštinom, doprla i amo u našu kapelaniju, da i ovdje posije svoje izdajničko zrno, ali je ovaj, stono vedri i obični, drugičje odsudio. Kako došla tako posla. Muđrih ih izdajnika, koji misle, da su još uvijek pokrite od nas zapuštenih seljaka, „delobom mrcenom“ i koji misle, da će ih svatko priznati kao spasitelje nesretne nam Istre.

Biti će doskora godina dana, od kada su izdajnici narodu ovamo počeli siljati badava na znane osobe ovaj mrzki izrod, što ga rodili Talijanci i po framašusku krtili naši odmetnici tamonegdje u Matuljau.

Ma baš je bilo i gratis (zabavada) jer nismo mi više ni čuli ni papagali, da idemo izrodom na bisak. Računali su, da ćemo lažim vjerovati, ako ukradu ime „Našoj Slozi“ i ako nam budu nekoliko po našu pisali. Ali nebudne poguche od tog brašna, tako nam vjere i naroda! Ovdje hvala Bogu nitko ne cieni taj smradni, framašuski list izim onog „patuljka“ iz Prpdola — u koga se žalibože mnogi Prodoljanci pouzdavaju kao u spasitelja. Ali Prodoljanci i žalostna vam majka! komu se pustite za nos peljati: od matuljskih prodanaca.

Kako je poznato, silju pod talijanskimi naslovu taj framašuski list, kojim lažu širom Istre, da su oni Slaveni. Čuile! Jedan naš čovjek dobiva badava taj list, pak čuje kako piše na ometu: gratis! Giovanni Croco tessitore Barbana*. Dragi moj puče! promislite olti je to slovensko pismo. Ne, nije, to je pismo talijansko: jer veli naša poslovica: „Čovjeka se pozna

po govoru, a pića po perju“. Koliko podgrda silju ti prodanci proti našim zastupnikom Spindicu, Laginji i Mandiću, koje naš puk cieni, stoje i ljubi. Vječna naša harnost našim zastupnikom a njihovim crniteljem još crniji obraz.

Hajdemo dalje! Nebih htjelo, g. uredniče, zlorabiti odvise nztipljivost vaših čitatelja stoga ću, da Vam još nešto u „kratko“ kažem: time završim, a pomoću božjom i Vašom dozvolom javit ću Vam se još kadkada. (Samo izvolite. Op. Ured)

Kad Vam kažem, g. uredniče, da na postanskom pečatu ne ima našem jeziku mjesta, mislim, da se nečete ni najmanje začuditi, jer smo u Istri. Isto tako nosi i kočija, koja vozi poštu sledeći nadpis: „I. R. posta di Barbana“. Miste valjda, da kad bi bilo pisano hrvatski na kočiji, da koj nebi mogao voziti; jer hrvatski napis bi bio tež, nego li talijanski. — Isto tako: su u postanskom uredu pisane sve talijanski različita pisma kao n. pr.: „Notificazione“, „Parrifa di posta“ itd. Na svu silu htjeli bi nas njekeji tēr njekeji potaljaničiti — ali mi se diekuo vřzimo od tih osobah. Naš pak Brhanstić dobro je pogledao i upoznao prijatelja i neprijatelja, ter se je, doskora iz škrice ostobodio, u kojem je bio žalibože dugo vremena t. j. među batom i nakovalom. Sada kad smo razgledali postarski ured u kakvom je odnošaju, koraknimo za korakañ napred i dođ ćemo do običnoga ureda? Eto nas napokon i u obd. uredu, u kojem ne vidim niti slova pisanog u hrvatskom jeziku; — nije li to žalostno da se u skoro čitaju hrvatskoj obćini rabi talijanski jezik! Isto tako imao sam prili ke, viditi da kad naši seljaci donesu kakvo pismo hrvatsko na obćinu, da ga činovnici obćine neuvaze li razgrgaju. Naša mladež u ovoj kapelaniji liipo, hvala Bogu napreduje. Natrag 3 godine u našoj crkvi malo koga se je vidjelo iz knjiga moliti — a danas moli preko 90 dječaka i odraslih mladića u crkvi iz molitveno knjige: „Otko bude volja Tvoja“ a naši pastiri, koji čuvaju svoja stada pjevaju svake vrsti hrvatskih pjesmah. — Isto tako hvala Bogu ovih dana otišao je jedan dječak u pripravnicu u Kastav. Bog daj da bi jednoč radio za dobrobit svoga naroda.

Talijaniti nas Brhanes odnosno kapelanice Sv. Marije od zdravlja, nije vjeđ mjeugue. Nas je ljep broj i jest pribrojen na „Našu Slozu“ a sa novim ljetom nadam se, da će nas se još mnogo predbrojiti na dčnu „Našu Slozu“. Oni koji su predbrojeni, ju uzajmljavaju onim, kojim na dolazi. Više mladih naučilo se je dobro čitati iz „Naše Sloge“ te možemo reći, da ona nas je skoro sve kapelanice napeljala na pravu stazu. Mi mnogi kupujemo i čitamo hrvatski koleđar „Danica“. Nas je i članovah društva „Sv. Jeronima“. Mi se često nasladnjemo s Kadićem. Mi smo iz kojihaz saznali kuda vas naš narod živi. Mi smo stogod i iz hrvatske povjesti saznali... Mi se dićimo svojim hrvatskim poriekolom i svojim hrvatskim jezikom! Zora puca bit će dana!

Izpod Vrha, otok Cres, konceom rujna 1897. Na bezobrazne klevete, sramotne izmišljotine i lažljive potvore naslagane u onom smradu „Il Giovine Pensiero“ od dne 11. t. mj. br. 37 „L'assoluzione del Podestà di Cherso“, nije skoro vriedno da se čovjek niti obazre, ali pošto mi baš preostaje vremena, heću da pobijem nekoje glavniije točke, s kojima laži-dopisnik napada na nekoje veleriedne svećenike, kojima nije dostojan niti prah sa postola otrti.

U predgovoru laže po svoju izvréu činjenice, doćim govori: „Pošao je pop Sintić Ivo na konju u Valun i Lubenice praviti onim v. č. dubobrižnikom, sve što je načelnik creski od njih u njegovoj kući rekao“. Ovo je laž i izmišljotina, jer pop Sintić Ivo nije bio u Valunu od godine 1863, a u Lubenici od god. 1875. pa ako je pisac onog dopisa kadar dokazati protivno svjedocima, koji vjeruju u Boga i koji se drže crkve katoličanske, on će mu dati, premda siromak, krasan dar. Sram ga bilo, što širi takove potvore među narodom. Ali pravo kaže poslovica: bačva daje što ima, a tako i dopisnik ovaj, u laži je začet i u lažljivosti treba, da pust duh svoj.

Dalje kaže od istoga popa Sintića Iva, da je jedan put pripadao talijanskoj stranki, a sada da je biesan Hrvat. Da, pop Sintić Ivo neće niekati, jer tada bi lagao, da nije bio prijatelj poštemim i pravduim Talijanom, jer to je on još i sada, premda Hrvat dušom i tjelom, kako je bio

uviek. Ako treba, moglo bi se za to navesti svjedoke. Istina je živa, da pop Ivo Sintić ne mrzi osoba dobre i poštene, bilo Talijane, bilo Francuze, Niemce itd., već on ljubi sve bez iznimke, samo odurava i mrzi laž, klevetu i zlogu. Spasitelj naš govori u sv. evanđj.: „Čuvajte se licumivista Parizejskoga i od onih, koji k vama dolaze u odjeđi ovčjoj, a iz nutra jesu vući grabežljivi“. Ako se dakle čovjek poštem čuva nekojih nesretnika i prodanaca, kojim je svedenstvo trn u oku, a crkva kazalnice, mislim, da to nije nikakov grijeh ni pred Bogom niti pred ljudima.

Konceom mjeseca veljače ili početkom ožujka godine 1895., biralo se u gradu Cresu novo obćinsko zastupstvo. Bila je borba između iste gospode creske, ter po bjeđila stranka sadašnjega načelnika. Čm se je sustalo zastupstvo i čim je bio sastavljeni načelnik izabran, skoro svi zastupnici od strane gospodske, barem ugledniji načelniji i slobodniji, dali su ostavku, ter u svojih novinah, kao „L'Istria“, „Giovine Pensiero“ itd. bačili, prijetili i pisali svyga i svaešesa proti istomu. Kad eto, na veliko čudo, sada su mi nekoji od tih patres patriae najprije drugovi, zastupnici, branitelji i Sadu recite mi, je li ovo dosljedno? Jeli ovo muževno? Jeli ovo dostojno? Čovjek, koj imade iskricn značaja, ako je osvjedočen, da jedna stvar koja mu drago, je zla takovom treba da ju drži do zadnjega uzduha svoga. Ovo je poštemo i muževno.

Da se je pop Sintić Ivo u zadnjih izbora nešto više pobrinuo za svoju narodnu ili hrvatsku stranku, na to ga je podtaknula poslanica austrijskih nadbiskupa i biskupa, ter ljubav do svoga biedna i člađena naroda. Do sada u sjevernoj strani grada Cresu, bo je dragi vodja, koj se je zauzimao za narolu naš probitak, a kojim se ni pop Sintić Ivo niti dopisnik „Giovine Pensiero“ nemože uzporediti, jer je on se naruo riećima, nego i djelom zasvjedočio, da mu na srdcu leži najvećmu spas duša, a s druge strane i materijalna dobrobit svoga naroda, za koj je bio pripravan žrtvovati sve svoje sile dapače isti svoj život. Pošto je providnost lažja, radi skrovnih svojih razloga dignula na veliku našu štetu, od ovog sređista, plemeniti i hvala vriednu on dušicu, koju narod tramulanski, dok bude ondje narastaja, neće zaboraviti, ređ je bio popu Sintiću Ivu, č. popu Blažu Soldatiću, popu Tomi Kraljiću napeti svoje sile za tužno i sirotino ono stado, koje je ostalo bez pomoćnika, bez zagovorinika, bez tješitelja i pastira. Kralj David veli: Bog je otac sirotah i sudac udovicah, dakle treba dati pomoć onima, koji ne trebaju.

Dopisnik „Giovine Pensiero“ kaže dalje, da je pop Sintić Ivo sklon izvracati činjenice i podusati lažljive tužbe. Po lahko mnaće! Lahko je brbljati, ali treba dokazati te. Pronajdite, ako ste kadri i ako imate srčanosti jednu jedinu lažljivu tužbu predanu od popa Sintića Iva! Ali lo! Pop Sintić Ivo, u svih tužbah, uviek je iznao pobjedonosan, dakle znać je, da su bile temeljite i istinite.

Pa ako je pop Sintić Ivo bio sklon izvracati činjenice, zašto, recite mi, ste se s njim družili? Zašto ste ga do jučer volili kao dobro dčete? Zašto ste ga ko valje u zviezde i dizali s istim vašim dopisi? U laži su kratke nego, zato bolje bi Vam bilo mućati nego trubiti proti. S vašima izmišljotinama i potvorama pokušajete, da ste kano i djeca, koja miekajzete, ali sve svoje nazore i svoje misli.

Pop Ivo Sintić nije iz mržnje niti iz zla srdca kazao što je u njegovoj pisanini ili uredu rekao načelnik creski proti popu Pavu Volariću i proti popu Antonu Ragusinu već iz dužnosti i ljubavi. Sv. Pavo govori: Ljubite sve, a najpače domaće vaše. Naš Spasitelj ljubio je sve narode, ali najvećma židovski nar. d, tako i naši svećenici su sve ljubili ali najvećma svojim bratju svećenike.

Da je načelnik creski bio od okružnog sanda u Rovinju rješen tužbe nprkosu pri-segi popa Sintića Iva, nikakvo čudo, da pae to su predviđjali i sami tužitelji i svi, koji poznavaju istrijsanske odnošaje!... Ob ovom dakle dosta. X.

Razgovor

mej Grgacem i Božom na „Puntice“. Grgac. Ke nova Božo, kako j' na brode? Božo. Po vražju, kako i na svaken brode, kade kapitan bordiza brez potrebi. Grgac. Zaš pak bordiza kade more v' rota hodit?

Božo. Ča češ, ukral ti je jenega lejštu nekakovoga arbanasa, ki je do sada je svoga miankovana, i po perzueh se

vakal, insoma jifa, pak se ta š njim konšlja i ga fora va kamaru zove! Grgac. A pod provun ča govore? Božo. Vavek se kakov čulum i onde najde, ki veruje čakulan i laži, a svi znaju, da je arbanas r... kapitanov. Grgac. A va žuži „Voloskano“, kemu si ti v' ruki prišal? Božo. Ča, češ, lipa broda, loša kapitana!

Martin i Mikula.

Martin: Veš je i doba, da onako po našu obrnuemo kgod čakulu, zašto bi nas ljudi mogli i zaboravit', ter znaš ča su ljudi, ako im nisi uviek pred nosom, nemare za čovika koliko da ga ni.

Mikula: To još nebi bila vela škoda, al meno čovik uživa svoj mir.

Martin: Vidis ja ti nisam kakov. Ja nisam živ ako ljudi za me nabaju. Kad mi ona Malzićinka pujska cnaako reče svega, kako veš on u mi, na meni ti meso raste i onla sam tako zadovoljan i si, da mi dva dni ni potriba ni obedvat ni vicerat.

Mikula: A kako će sad, kada ona Malzićinka protogne kopita? Sada češ morat i ti svaki dan jst, kako i drugi ljudi.

Martin: Što mi to ti govoriš, da će protagnut kopita? A zašto?

Mikula: Nisi još čul? A beći ni. Požerati bi dotu sv. Ave, a kamo li nebi on mizeriju od Malzićinke. A nisi čul, da je nestalo 15 milijari arteriom u Pulu, i da ni neka ženska pokrila sramotu, bilo bi vrazjega skakanja.

Martin: Veramente ja joj se čudim, da je imala ti škrapulu, buduć da ovo ni m prva ni zadnja sramota, dakle jedna više jedna manje, to su male stvari.

Mikula: Ma smo nesrićni. Lani sam misli, da nas je Bog oslobodio teh Mlečić, ma šurši, da je već jedan nazad prišal, a brzo će i drugi kad regula taji posli. Jedan intanto pokle je haministral sestriño blago, bi rad na komun.

Martin: Oslobodi nas Bože i Divica Marija! Mikula: To je gotovo. Pošle lipo regulaje i svoje i tje, sada bi rado na komun. zašto i ondi se kadagod kigod forin vidi, pak bi dobro da bi i on u njegovo grob pal.

Martin: A lipo. I sve to vid-mo, i sve to gledamo pak još u nsmo popali metlu, da to uaflo pomnetmo. Brzo će nam se i Olypke ragat.

Mikula: Pak da nisu ženi. Spominješ se one šedute za on Hotel, kak bi otili, da komun da 40 milijari! Ja sam misli, da ih imaju v kasi, a ovih dav im je bila po kasi paućina. Ma sebe su lipo kapavali. Kapitan Panadi toliko stoćin, onomu ki ricete dela i njemu nikoliko stoćin više, samo siromah nostromo Gladinić dela za sirom.

Martin: Povareto!

Mikula: A sada ni drugo nefali nego oćo storto, da dofini. Veramente l'Italia si ja grande, si ja grande, se vinćere le chiani dell'Oriente.

Martin: Ni ti meni staži za Taliju, jer da ona ostat nevolja, ako ja i do sada bila, doklegod budu „le palle di piombo e non pasticche“. Mene ti je za naz, da ovako gremo lipo naprida.

Mikula: „Senza un bor mortolina ti me lassii“, altrochè „l'Italia si ja grande“

U PROSLAVU 25. lico misnikovanja RAJMUNDA JELUŠIĆA*)

Odkad ti si prvu žrtvu Posle Višnjem u visinu I svećenik postó zlašni četvri vieka eto minu.

I od onda uviek radiš Za krst časni, za slobodu I u Višnjeg moliš vraće Svaku sreću tvojem rodu.

Ti si bio vrjek pravi, Brižni otac svomu puku, Ti si brišó svu njemu Liećio mu svaka muka.

Zato danas do sto duša Do neba mi šalje plava Vruću molbu, da Te Višnji Jošte dugo živi zdrava!

Na moru, 25. kolovoza 1897. Stovatelj R. D.

*) Na zadnji dan kolovoza t. g. proslavio je rođak g. Rajmund Jelusić u Herseću 25. godišnjicu svoga miankovana. Op. Ured.

a) gosp. A. Akacića iz Riske, sakupljen među prijatelji . . . f. 5-50
 b) gosp. Ivana Dobrića iz Hreljina, sabran na predlog g. župnika Urganja u župnom dvoranu prigodom kćerčaja . . . f. 6-85
 c) gosp. Drag. Benka iz Petrinje, sabran u veselom društvu . . . f. 3-80
 Tarokisti u bužetskoj čitaonici za mjesec septembar pripojili su . . . f. 3-
 Gosp. Zovko Klun, kapelan u Buzetu pripojili sabranima u Poljatskom krugu na Počekaju . . . f. 8-45
 Muška podružnica u Kastvu pripojili poštom položnicom:
 a) uplaćenih od veleč. gosp. Rajmanca Jelasića, župnika u Beraču u proslavu 25 godišnjice svoga misnikovanja kao člana utemeljitelja . . . f. 100-
 b) sabranih dne 47 tek. god. na dan sv. Cirila i Metoda u gostioni Vjek. Jelasića . . . f. 2-65
 c) od sinova gosp. Bunca kako je bilo javljeno u „N. Slugi“ . . . f. 10-
 d) u korist družbe od N. N. iz Kopra, koji je za prvi put došao u Kastav . . . f. 5-
 e) sakupljenih u veselom društvu na Belčić kod Ivana Rubeše kćerčaja, te darovače: Andre Blažina, Andre Spiničić Andrejčev, Jerolim Spiničić, Augustin Spiničić iz sela Spiničići, Vjek. Sinčić-Tometiči, Ivan Franković iz Dolčića, Andre Rubeša bačvar iz Rubeši i Kacin Paškval iz grada Kastva — svi po jednu krunu . . . f. 4-
 f) sakupljenih u istoj gostioni dne 29 . . . f. 2-38
 Monsig. Zamlić u Voloskom izručuje svoj mjesecni primos na odziv Hrvoja Istranica u „N. Slugi“ . . . f. 1-
 Na objedu kod veleč. gosp. Miše Laginje, župnika u Vepričcu sabrano na Mihojlu u proslavu njegovog imendana od prijatelja i pozvanika . . . f. 11-05

Listina uredništva.

Gosp. F. F. Stiglo za ovaj broj prekasno. Prijateljski odzdrav!
 Gosp. N. N. Moščonice: drugi put. Zivili!
 Gosp. A. N. u Š. Mi smo se privatno saznali za ono pitanje ali nemamo još za uspjeh. Biti će svakako dobro, da se i VI oglašite privatno ili javno u „K. L.“ Ovdje neće biti zahtjeva. Prijateljski odzdrav!

Išće službu

dobrim svjedočbama oskrbljeni sobar, u svojoj struci sposoban, srednje dobe čovjek. Poblizje doznaje se kod uprave našega lista.

FILIJALKA

C. KR. PRIV. AVSTR. KREDITNOGA ZAVODA
 za trgovinu i obrt u Trstu.
 Novci za vplaćila.

V vred. papirjih na V napoleonih na
 4-dnevni odkaz 2 1/2% 30-dnevni odkaz 2 1/2%
 3- 3 1/2% 3-mesečni 2 1/2%
 60- 6 1/2% 6-mesečni 2 1/2%
 Za pisma, katere moraju isplaćati u odložnih bankovnih avstr. volji, stoplje nove obveznice tako u vredost za danom 24. junja, 28. junja i odnoso 20. avgusta t. l. po dobitnih objavah.

Okrožni odjed.

V vred. papirjih 2 1/2% na vsako svoto.
 V napoleonih brez obrasti
Nakaznice
 za Danaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Boko, kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gaolun, Gradec, Sibinj, Inocent, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — d r e a t r o k o v .

Kupnja in prodaja
 vrednosti, diviz, kakor tudi izvornoj kuponu, proti odbitku 1 1/2% provizije.
 nako vech vret pod najumestnijimi pogoji.

P r e d u j m i .
 na lambejne listine pogoji po dogovoru. Kredit na dokumenta v Londonu Parizu, Boro-linu eti v drugim mestih — provizija po jako umestnih pogojih.
 Kreditna pisma za katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.
 Sprejemajo se v pohranu vrednosti papirjih, siet ali srebrni denar, inozemski bankovni listi — po pogodbi.
 Naše blagajna isplaćuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanski frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Razpis natječaja

za "gospodarske štipendije".
 Visoko c. kr. ministarstvo poljedelstva dozvolilo je odlukom 16. septembra t. g. br. 20406 za dvie školske godine 1897/8 i 1898/9 četiri štipendije godišnjih 120 for. za mladiće hrvatske ili slovenske narodnosti iz Istre i dvie štipendije u istom iznosu za mladiće slovenske narodnosti iz traškaške okolice, koji hoće da polaze zemaljsku-vinaraku — voćarsku i poljodelsku školu na Grmu kod Novog Mjesta (u Kranjskoj). —
 Molitelji za ove štipendije imaju podnesti svoje molbenice podpisanomu namjestničtvu do 25. oktobra 1897.

Molbenicam valja prilaziti:

1. Krstni list (za upis u spomenutu školu treba je dovršenih 16 godina — iznimice samih 15 u slučaju osobito bratog tiela — te ne prekoračene 24 godine),
2. domovnicu,
3. lječničku svjedočbu o dobrom zdravlju i tjelesnoj sposobnosti za obavljanje običajnih gospodarskih djela,
4. svjedočbu barem o dovršenoj pučkjoj školi sa dobrim uspjehom,
5. svjedočbu o ciepljenju kozica.
6. občinsku svjedočbu o dobrom ponašanju, podpisanu i od župnika,
7. svjedočbu o imetku i o gospodarskih odnošajih molitelja,
8. zbog ustupa u spomenutu školu morat će se mladić podvrći prijamnom izpitu u dokaz svoje pripravnosti za učenje.

Školska godina na Grmu počimlje 1. novembra 1897. O pobližnjih obavjestih radi polazka škole na Grmu može se popitati kod političkih kotarskih oblastih. —

Od c. kr. namjestništva.

U Trstu, dne 5. oktobra 1897.

Klesarska radionica.

Podpisani časti se javiti p. u. občinstvu, da je u Voloskom — Cernikovicu — otvorio

novu klesarsku radionica.

Isti preznima naručbe svih u klesarsku struku zasjecajućih radnja iz svakovrstnog kamena i mramora, te obavlja iste na zahtjev po nactu točno i sigurno; izradjuje takodjer na zahtjev crkvene stvari: žrtvenike, spomenike itd. Naručbe obavlja uz najniže cijene brzo i točno, te se preporuča p. n. občinstvu za mnogobrojne naručbe.

Volosko, 26. julija 1897.

Frane Ferlan
 Volosko-Cernikovicu.

Gosp.
Gabrijel Piccoli
 ljekarnik
 u Ljubljani
 Molim Vas pošaljite mi 30 boćica Vaše čudotvorne želudačne tinkture, koju se doista može nazvati "božjom rukom".
 S. P. Flegar
 župnik
 Žrnjci — Istra.
 Otkada se je počela moja supruga liječiti Vašom želudačnom tinkturom, poboljšalo se je njezino stanje u toliko, da se čini kao da je pomlađena.
 Frane Ferlan
 ljekarnik
 Vižinada — Istra.
 Želudačnu tinkturu Piccoli-a razprodaje se u ljekarnah po 15 nov. boćica.

Prave brnske suknene stvari

Jedan coupon	for. 3-10	iz dobro	parve
3-10 m. dug, do	" 4-10	iz dobro	sviće
otatani za muž	" 6-	iz bolje	vise
ko odjele stoji	" 7-75	iz fine	
samo	" 9-	iz najfinije	
	" 10-50	iz još finije	

Jedan coupon za crno salonsko odijelo (for. 10. Tvari za gervje, kaputa, Boden, Parvulore, Dookings, Tvari za država i željezničke od-novnike, najfinije Kamogaras i Cheviete itd. rasaljuje uz tromičke cijene kao čvrsto, solidno i vrlo dobro poznato

Skladušte tvor-ničnog sukna **Kiesel-Ambhof u Brnu**
 Uzavil bačava i francu. Polijka vjeruo uzorku.
 Posor / P. n. občinstvo upozoruje se o-rite na to, da stoji stvari mnogo manje, ako se ih izravno sarvli nego li one, koje se posre-dovanjem trgovaca nabavi. Tvrda **Kiesel-Ambhof u Brnu** rasaljuje sve stvari uz prave stvarničke cijene bez odbitka, što ga daju krojačim, koji škodi silno privatnim strankam.

Hathreiner
 Svaki
 tko ljubi točnu kavu a pristidi hoće i zdravlje sačuvati.

Pravi, čisti, izvrcani med
 od cvieća i lipe I. vrsti
 za liek i jelo u izvornih boćah i kó á 85 nč.
 iz svoga radionoga pčelarijaka prodaje
Franjo Ryšlavý,
 župnik na Munah — Podgrad — (Istra).
 U cijeloj ovoj okolici nesiju kmeti sasma ništa hajde niti ovdje raste vres; za to je ovaj med izključivo od cvieća i lipe, dakle I. vrsti. Pošto je pako izvrcan, čist je kao kristal, a samo takov med može se bez škode i straha rabiti za liek i jelo.

Povlaštenu ured za putovanje po Austro-Ungariji i po inozemstvu
ALOJZIJ MOZETIĆ
 TRST — Piazza dei Negozianti br. 1. — TRST
 Povlaštenu ured za putovanje po Austro-Ugarskoj te inozemstvu, posrednje putovanja u Aziju, Afriku, Ameriku i Australiju, te po cijeloj Evropi, zastupa najbolja parobrodarska družtva, posreduje kod osjguravanja proti nezgodama uz bezplatnu poduku toliko pismenu kao ustmenu u svim mogućim putnim prigodama; jamči najniže cijene i najbolju poslužbu.

Tiskarna Gutenberg
 filijalka ces. kralj. universitetne tiskarne „Styria“
 13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13
TOVARNA ZA OBRATNE IN CONTO - KNJIGE
 sistem „Patent Workman Chicago“
 Rastrirni zavod — Knjigovestvo.
 priporočuje se za prijazne naručbe se zadovolju primernih cen in točno postrežbe.
 Izdelovanje vsakovrstnih tiskovnih kakor: časnikov, rokovtorov v vsakem obsežju, brošur, plakaty cenikov, računov, memorandov, skrotilo, papirja za listu in zavitkov z napisom, naslovnim perizav lističih list, savajih itd. itd. — Bogata zaloga glavnik, Conto-Corrent-knjig, Saldo-Conti, Fakturo Behtoren, Creditoren, Cassa-knjig, Strazza, Memoriala, Journalov, Prima-note, odpravnik, mesičnik Cassa-zagradil in knjig za kepranje, kakor tudi vseh pomožnih knjig, potem razvirnega (črtanega) papirja, Conto-Corrent, svilenoga papirja za kopiranje, listov iz kavečica za kopiranje, skledilo iz cinka za kepranje itd.
 Za naručbe in načeljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika
 Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Via delle Acque 5 Trst

Skладиšće pokućstva
tvrdke Aleksandra Levi Rinzi
 Trst, Via Riborgo, 21 i Piazza vecchia br. 1
 Skladišće pokućstva i tapetarije svakojakih nacta iz vlastite radionice. Bogato skladišće zreali i svakojakih slika. Na zahtjev šalje se ilustrovan kienički bačava i franko. Naručbe predmete postavlja se na parobrod ili na željezničku postaju bez troškova naručitelja.
 Naručbe preuzimlje za Istru i Dalmaciju.